

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 9 april 2020 18:35
Aan: Engelhoven, Ingrid van (MOCW); Slob, Arie (MBVOM)
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Transitie scenario's en contouren van protocollen: graag jullie reactie op bijlage 1.
Bijlagen: Input OCW voor nog uit te werken varianten transitie scenario's en protocollen.docx; Bijlage 1 Opzet protocollen 2.docx; Bijlage 2 funderend onderwijs.docx; bijlage 3 MBO.docx; bijlage 4 HO.docx; bijlage 5 OWB.docx; bijlage 6 Culturele sector.docx; Bijlage 6b. Culturele sector.xlsx; Bijlage 7 Maatregelen buurlanden en andere EU-landen - heroverweging maatregelen rond sluiten van scholen - versie 09-04-2020_.docx; bijlage 8 Maatregelen buurlanden en andere EU-landen - culturele sector - versie 09-04-2020_.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Beste Ingrid en Arie,

Ter voorbereiding op de besluitvorming over het al dan niet verlengen van de maatregelen in de week van 21 april treffen jullie bijgaand de volgende documenten aan:

- De aangevulde maatregelenmatrix
- Een oplegnotitie met de contouren voor veiligheidsprotocollen onderwijs en cultuur (bijlage 1)
- eerste transitie scenario's voor alle beleidsterreinen (bijlage 2-6)
- en een actueel overzicht over (het verlengen van) maatregelen in de buurlanden en andere EU-landen (bijlage 7 en 8).

Deze stukken zijn binnen het MT OCW afgestemd. De maatregelenmatrix is eerder vandaag al aangeleverd bij de NCTV.

In de ICCb van vandaag is afgesproken dat we de contouren van de protocollen morgen aanleveren (= bijlage 1). Het is een eerste worp en nadrukkelijk de bedoeling deze de komende dagen samen met de sectoren en sociale partners verder te ontwikkelen. **Graag jullie akkoord op bijlage 1, zodat we die morgenochtend kunnen sturen aan de NCTV.**

De transitie scenario's willen we gebruiken in de verdere voorbereiding van de besluitvorming op 21 april en de uitwerking van de nieuwe maatregelen per 28 april. Deze stukken zullen morgenochtend ook in iBabs worden geplaatst en de basis vormen voor de bespreking in de Dagstart van dinsdag 14 april. Graag horen we dan jullie reactie en aanvulling op deze scenario's. We zullen naast onze inzet dan ook de planning en het proces voor komende weken bespreken.

Groeten en een mooie Pasen!

[REDACTED]

 [REDACTED]
 [REDACTED]

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
 Rijnstraat 50 | 2515 XP Den Haag
 Postbus 16375 | 2500 BJ Den Haag

T: [REDACTED]
 M: [REDACTED]
 [REDACTED]@minocw.nl

www.rijksoverheid.nl/ocw

Oplegnotitie: aandachtspunten onderwijs, cultuur en wetenschap en input voor nog uit te werken transitie-scenario's Covid-19 na 28 april 2020

9 april 2020

1. De impact van het maatregelenpakket om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan op de economie en samenleving is dermate groot en het fysiek sluiten van onderwijsinstellingen beïnvloedt het dagelijks leven van zoveel mensen¹ dat de instellingen **zo vroeg als mogelijk en verantwoord is, geopend moeten worden**. Met oog voor de onderwijskundige effecten, draagvlak bij instellingen en personeel en haalbaarheid/praktische consequenties.
2. Het langer gesloten houden van onderwijsinstellingen leidt tot verlies in kwaliteit van het onderwijs en grotere leerachterstand. Bij **kwetsbare groepen** zal dit nog sterker zijn waardoor kanselijkheid onder druk komt te staan. Daarom is speciale aandacht voor deze groep leerlingen nodig. Hetzelfde geldt voor leerlingen van ouders die werken in **vitale sectoren en cruciale beroepen**. Voor beide groepen is goede opvang in de meivakantie nodig.
3. Uitgangspunt bij de transitie-scenario's is dat de hygiënevoorschriften en de voorschriften om 1,5 meter afstand te houden ook na 28 april van kracht blijven en dat de RIVM (mede op basis van de eerste resultaten van het onderzoek naar gezondheidsrisico's onder jongeren) duidelijk aangeeft binnen welke kaders onderwijs vorm moet worden gegeven. Dat laatste is van groot belang voor draagvlak bij instellingen en ouders. Om de instellingen te helpen bij het borgen van de veiligheid zijn er samenspraak met de sectoren **protocollen** opgesteld (bijlage 1 eerste contouren van protocollen die in nader overleg met de sector zullen worden uitgewerkt. Ook in relatie tot de sector kinderopvang en afhankelijk van het te nemen besluit over geheel of gefaseerde openstelling).
4. Als een deel van voorschriften gehandhaafd blijft heeft het voor het **primair en voortgezet onderwijs** de voorkeur om gefaseerd te heropenen. Stap voor stap kunnen dan op basis van de adviezen van de RIVM steeds meer kinderen naar school gaan. Het onderwijs zal tijdelijk hybride zijn (deels op afstand en deels op school). Zie bijlage 2 voor een viertal opties. Voor de verdere uitwerking van deze opties is in elk geval overleg met vertegenwoordigers van de sectoren, gemeenten, RIVM, EZK en SZW nodig.
5. **Kinderopvang** (SZW) heeft de voorkeur voor in één keer volledig openen omdat dit een private markt is. Er wordt gewerkt aan compensatie voor deze sector. Hoe het eventueel volledig openen van de kinderopvang zich verhoudt tot gefaseerd opstarten van primair en voortgezet onderwijs moet samen met SZW verder worden uitgewerkt.
6. Voor het **middelbaar beroepsonderwijs** heeft de voorkeur het gefaseerd opstarten waarbij scholen de tijd hebben om over te schakelen naar het reguliere onderwijs (zie bijlage 3). Hierbij worden de RIVM-richtlijnen aangehouden en bij de aanvangstijden rekening gehouden met de belasting van het Openbaar Vervoer. Voor kwetsbare jongeren in deze sector is extra aandacht nodig om uitval te voorkomen en opgelopen achterstand in te lopen. Dit kan bijvoorbeeld door zomerscholen te organiseren. Hiervoor is nader overleg nodig met bestuurders, werknemers, werkgevers, studenten, de Inspectie en IenW.
7. Het **hoger onderwijs** zou gefaseerd kunnen opstarten (zie bijlage 4). Instellingen krijgen dan de ruimte om fysiek onderwijs te organiseren op de hoger onderwijs locaties in combinatie met online onderwijs en toetsing. Hierbij worden de RIVM-richtlijnen aangehouden en wordt bij de aanvangstijden rekening gehouden met de belasting van het Openbaar Vervoer. Hiervoor is nader overleg nodig met de koepelorganisatie, vakbonden, DUO en IenW.
8. Voor **onderzoek** geldt dat het opstarten voor de verschillende vakgebieden op verschillende manieren vorm kan krijgen (zie bijlage 5). Een eerste inschatting is dat geesteswetenschappen weer kan starten, natuurwetenschappen mits rekening kan worden gehouden met 1,5 meter en er (indien noodzakelijk) voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) zijn, bij sociale wetenschappen is de kans groot dat onderzoek is verstoord maar kan worden gestart mits er rekening kan worden gehouden met 1,5 meter afstand. Medische wetenschappen zal nog niet

¹ Funderend onderwijs: 200.000 fte leraren, 2,4 mln leerlingen/500.000 mbo-studenten/460.000 hbo-studenten/305.000 universitair studenten

kunnen starten omdat behandeling en weg werken achterstanden voor gaat. Ook hier zijn voldoende PBM nodig. Hiervoor is overleg met de kenniscoalitie nodig.

9. Voor de culturele sector en media zijn lopen de benodigde opstartperiodes uiteen (zie bijlage 6)
10. Voor de **juridische uitwerking** is in elk geval het volgende van belang: bij iedere transitiefase waarin (deels) fysiek onderwijs is toegestaan, is het noodzakelijk het nu geldende verbod op fysiek onderwijs in onderwijsinstellingen, dat is vastgelegd in de aanwijzing van de minister voor Medische Zorg, op te heffen. Bij gemengde varianten zal gewerkt moeten worden met sectorale afspraken binnen het onderwijsbreed kader herstart reguliere onderwijsactiviteiten.
11. Om eventuele transitie-scenario's in **internationale context** te kunnen plaatsen is een kort overzicht gemaakt van de afwegingen die worden gemaakt tav verlenging van de maatregelen voor onderwijs en cultuur in de buurlanden en overige EU-landen (bijlage 7 en 8)
12. Ten aanzien van de **communicatie** zien we in elk geval de volgende aandachtspunten:
  - Veiligheid: uitkomsten van RIVM-onderzoek(en) of uitspraak van RIVM op dit vlak en wat doet dat in relatie daarmee voor eventuele maatschappelijke onrust.
  - Eenduidigheid, uitvoerbaarheid en duidelijkheid: des te meer uitzonderingen, des te moeilijker de communicatie.
  - Fasering: bij keuze voor fasering van leerlingen; reden voor keuze duidelijk communiceren. Waarom mag het ene kind wel naar school en het andere niet? Waarom verschilt de aanpak voor de verschillende onderwijssectoren?
  - Rust: wat is de periode van de nieuwe maatregelen (t/m zomervakantie?²) zodat er rust ontstaat voor ouders en scholen.

---

² Zomervakanties 2020 - Noord: 4 juli tot en met 16 aug , Zuid: 11 juli tot en met 23 aug, Midden: 18 juli tot en met 30 augustus